

заходів для їх повноцінного дотримання можуть бути застосовані в екологічному контексті [2]. У зв'язку з цим державам слід утримуватися від порушення прав людини внаслідок завдання шкоди навколишньому середовищу або допущення таких збитків.

Отже, екологічні права людини – це визнані та закріплені у законодавстві права індивіда, які забезпечують задоволення різних потреб людей при взаємодії із природою. Права людини мають природний і невідчужуваний характер. Вільне та ефективне здійснення прав людини є однією з основних ознак громадянського суспільства та правової держави. Досягнення екологічних цілей в області розвитку відповідно до правозахисних норм сприяє зміцненню людської гідності, рівності та свободи реалізації всіх прав людини.

Список використаних джерел:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ-ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 30.10.2021)
2. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 16.10.2012 № 5456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 30.10.2021)
3. Бригадир І.В., Зуєв В.А., Шуміло О.М. Екологічне право України. Загальна частина : навчальний посібник. Харків, 2010. 166 с.
4. Конституційні екологічні права громадян : веб-сайт. URL: <https://www.solor.gov.ua/info/19/8032>

КОМАРОВ Максим,

слухач магістратури факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

МІСЦЕ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ

Сьогодні все більшого значення задля ефективного функціонування держави в цілому має безпосереднє саморегулювання суспільних відносин. Зростання активності та безпосередньої відповідальності учасників

цивільного процесу дозволяє будь-яким країнам (в тому числі і Україні) здійснювати частину своїх повноважень у відповідних сферах інститутами сучасного громадянського суспільства, а саме альтернативними способами вирішення спорів.

Прийняття Основного Закону нашої країни, а саме Конституції, визначило відповідний початок нового етапу суспільного розвитку, правової системи України, що безпосереднім чином призвело до необхідності подальшого вдосконалення та новітнього впровадження діяльності державних інституцій та реформування судової системи України. Але відповідне реформування судової системи здійснюється дуже повільно з причинь переваженості державних судів справами, що безпосередньо знаходяться у їх розгляді.

Третейський суд є однією із важливих ланок громадянського суспільства, що притаманна лише державам із розвиненими демократичними засадами устрою відповідного державного ладу та високим ступенем правосвідомості громадян. Беручи до уваги зміст статті 1 Закону України «Про третейські суди», зазначимо, що до відповідного суду за угодою сторін, може бути переданий будь-який спір, що виникає з цивільних та господарських правовідносин, крім окремих випадків, які чітко визначаються в чинному законодавстві нашої країни [1]. Це означає, що лише у випадках безпосереднього обмеження законодавством, щодо певної неможливості передачі окремої категорії справ на розгляд, обмежується правосуб'єктність третейського суду.

Третейські суди в порядку, який передбачається чинним законодавством України, можуть розглядати будь-які справи, що виникають із цивільних та господарських правовідносин. Вони не входять до системи судів загальної юрисдикції, проте, вказана обставина не позбавляє осіб права звертатися до них за вирішенням спорів. Відповідне рішення третейських судів є остаточними та підлягають виконанню в обов'язковому порядку. Здійснення третейськими судами безпосередньої функції захисту прав та інтересів є здійснення ними не правосуддя, а третейського розгляду відповідних спорів сторін у цивільних та господарських правовідносинах у межах права, визначеного Основним Законом нашої країни – Конституцією України.

Суть третейського судочинства полягає в тому, що сторони довіряють вирішення спору та відповідне ухвалення рішення третій особі, а не певному уповноваженому державою органу. В цьому і є істотна відмінність третейського судочинства від інших форм захисту прав на інтересів цивільного та господарського судочинства, які здійснюються виключно судами загальної юрисдикції [3].

Щодо основного призначення третейського суду, можемо зазначити те, що його діяльність відповідним чином спрямована на мирне припинення конфлікту чи спору, в дослідженні певних шляхів їх врегулювання за

спільною згодою сторін, з метою подальшого збереження їх співпраці.

Щодо переваг третейського судочинства порівняно із захистом прав у державних судах, можемо зазначити: оперативність та простота вирішення спорів; демократичність переносу розгляду спорів; у сторін є відповідна можливість вільно призначати чи обирати третейський суд та його суддів; конфіденційність третейського судочинства [2]. Відповідні переваги доводять ефективність третейського судочинства, адже дані суди сприяють збереженню комерційної таємниці і тим самим підвищується довіра до третейського суду. Тобто, третейські суди безумовно необхідні у системі захисту майнових та немайнових прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб, а також вирішення конфліктів, що виникають між суб'єктами відповідних правовідносин.

Отже, третейський суд займає важливе місце в вирішенні спорів, конфліктів між сторонами, з метою створення передумов продовження їх взаємовигідних відносин, тобто здійснення захисту прав кожного із учасників правовідносин. Також зазначимо той факт, що відповідний суд певним чином виконує функцію об'єктивного арбітра, що безпосередньо оцінює представлені сторонами докази та виносить своє рішення.

Список використаних джерел:

1. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
2. Скрипець Н. С. Виконання рішень третейських судів в порядку цивільного та господарського судочинства: порівняльно-правовий аналіз. Альтернативні способи вирішення спорів (ADR): матеріали Шостого львівського міжнародного форуму. Львів, 2013. 61 – 66 с.
3. Притика Ю. Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді: дис. ... док. юрид. наук. Київ, 2006. 632 с.